

Dönem : 1
Toplantı : 6

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 852

İş ve meslek bakımından ayırım hakkında 111 sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Sosyal İşler komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/74; Cumhuriyet Senatosu 1/682)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 85)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 615*

28 . 7 . 1966

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 26 . 7 . 1966 tarihli 119 ncu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, iş ve meslek bakımından ayırım hakkında 111 sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı Y.
Nurettin Ok

Not : Bu tasarı 17 . 12 . 1965 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 22, 25 ve 26 . 7 . 1966 tarihli 117, 118 ve 119 ncu Birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 85)

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Turizm ve
Tanıtma Komisyonu
Esas No. : 1/682
Karar No. : 12*

16 . 11 . 1966

Yüksek Başkanlığa

İş ve meslek bakımından ayırım hakkında 111 sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcileri de hazır buldukları halde incelendi ve görüşüldü.

Gereğede arz ve izah edilen hususlar uygun mütalâa edilerek, tasarı Komisyonumuzca da Millet Meclisinden gelen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Sosyal İşler Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Cumhurbaşkanınca S. Ü. <i>S. H. Ürgüplü</i>	Sözcü Tabii Üye <i>A. Yıldız</i>	Kâtip Tekirdağ <i>C. Tarlan</i>	Balıkesir <i>E. Aka</i>
Manisa <i>F. Alpiskender</i>	İstanbul <i>T. Arıburun</i>	Sinop <i>S. Batur</i>	Elâzığ <i>C. Ertuğ</i>
	Konya <i>M. Obuz</i>	Samsun <i>F. Tevetoğlu</i>	

Sosyal İşler Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Sosyal İşler Komisyonu
Esas No : 1/682
Karar No : 8

8 . 12 . 1966

Yüksek Başkanlığa

İş ve meslek bakımından ayırım hakkında 111 sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarı, komisyonumuzun 8 . 12 . 1966 tarihli toplantısında tetkik ve müzakere edildi.

Tümü üzerinde yapılan müzakereler neticesinde, gerekçede etraflıca belirtilen hususlar, komisyonumuzca da uygun görüldüğünden tasarı Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmesi temennisiyle Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan ve Sözcü Burdur <i>Ö. F. Knaytürk</i>	Isparta <i>M. Gülcügil</i>	Muğla <i>İ. Karaöz</i>	Trabzon <i>R. Zaloğlu</i>
	İstanbul <i>M. Aksoley</i>	Samsun <i>R. Işitan</i>	

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

İş ve meslek bakımından ayırım hakkında 111 sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının 1958 yılında Cenevre’de toplanan 42 nci Genel Konferansında kabul edilen «İş ve meslek bakımından ayırım hakkında 111 sayılı Sözleşme» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonunun kabul ettiği metin

İş ve meslek bakımından ayırım hakkında 111 sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Sosyal İşleri Komisyonunun kabul ettiği metin

İş ve meslek bakımından ayırım hakkında 111 sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Sözleşme - III

İŞ VE MESLEK BAKIMINDAN AYIRIM HAKKINDA SÖZLEŞME

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından toplantıya çağınarak 4 Haziran 1958 de Cenevre'de kırk ikinci toplantısını yapan

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı,

Toplantı gündeminin dördüncü maddesini teşkil eden, iş ve meslek alanında ayırım ile ilgili çeşitli tekliflerin kabulünü ve

Bu tekliflerin bir milletlerarası sözleşme şeklini almasına, karar verecek, ve

Filadelfiya beyannamesinin; ırk, inanç ve cinsiyetleri ne olursa olsun, bütün insanların, hürriyet, şeref, ekonomik güvenlik ve eşit imkân şartları içinde kendi maddi refah ve mânevi gelişmelerini gözetme haklarını teyidettiğini, ve

Ayırımın, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde belirtilen hakları ihlâl ettiğini,

Göz önünde tutarak,

Bin dokuzyüz ellisekiz yılı Haziran ayının yirmi beşinci günü ayırım (İş ve meslek) sözleşmesi, 1958 adını taşıyacak olan aşağıdaki sözleşmeyi kabul eder.

Madde — 1.

1. Bu sözleşme bakımından «ayırım» deyiimi

(a) Irk, renk, cinsiyet, din, siyasal inanç, ulusal veya sosyal menşe bakımından yapılan ve iş veya meslek edinmede veya edinilen iş veya meslekte tabi olunacak muamelede eşitliği yok edici veya bozucu etkisi olan her türlü ayrılık gözetme, ayrı tutma veya üstün tutmayı,

(b) İlgili üye memleketin, varsa, temsilei, işçi ve işveren teşekkülleri ve diğer ilgili makamlarla istişare etmek suretiyle tesbit edeceği, meslek veya iş edinmede veya edinilen iş veya meslekte tabi olunacak muamelede eşitliği yok edici veya bozucu etkisi olan bütün diğer ayrılık gözetme, ayrı tutma veya üstün tutmayı,

ifade eder.

2. Belirli bir iş için, o işin mahiyeti icabı yapılan, her hangi bir ayrılık gözetme, ayrı tutma veya üstün tutma ayırım sayılmaz.

3. Bu sözleşme bakımından «iş» ve «meslek» terimleri, meslekî eğitime, bir işe, ve çeşitli mesleklerle girmeyi ve çalışma şartlarını kapsar.

Madde — 2.

Bu sözleşmenin yürürlükte bulunduğu üye memleketler, ulusal şartlara ve tatbikata uygun metotlarla; bu sözleşmede ele alınan anlamda her türlü ayırımı ortadan kaldırmak maksadıyla, iş veya meslek edinmede ve edinilen iş veya meslekte tabi olunacak muamelede eşitliği geliştirmeyi hedef tutan millî bir politika tesbit ve takibetmesini taahhüdeder.

Madde — 3.

Bu sözleşmenin yürürlükte bulunduğu üye memleketler, ulusal şartlara ve tatbikata uygun metotlarla,

(a) Sözü edilen politikanın kabulünü ve uygulanmasını teşvik için işçi ve işveren teşekkülleri ve diğer ilgili teşekküllerin işbirliğini temine gayret etmeyi,

(b) Bu politikanın kabulünü ve uygulanmasını sağlayacak kanunları kabul ve eğitim programlarını teşvik etmeyi,

(c) Bu politika ile bağdaşmayan her türlü kanuni hükümleri kaldırmayı ve idari talimat ve tatbikatı değiştirmeyi,

(d) Bu politikayı istihdam konusunda millî bir makamın doğrudan doğruya kontrolü altında takibetmeyi,

(e) Bu politikanın mesleke yöneltme, meslekî eğitim ve iş ve işçi bulma hizmetlerinde, millî bir makamın sevki idaresinde uygulanmasını temin etmeyi;

(f) Sözleşmenin uygulanması ile ilgili yıllık raporlarında, bu politikanın uygulanması konusunda alınan tedbirleri, ve bu tedbirler yoluyla elde edilen sonuçlar belirtmeyi;

Taahhüt eder.

Madde — 4.

Devletin güvenliğine hanel getiren faaliyetlerden ötürü muhik sebeplerle zanlı bulunan veya bu faaliyetlere girişen bir şahıs hakkında alınan tedbirler, ilgili kişinin millî tatbikata uygun olarak kurulmuş olan yetkili bir makama başvurma hakkı saklı kalmak şartıyla, ayırım sayılmaz.

Madde — 5.

1. Milletlerarası çalışma konferansınca kabul edilmiş olan diğer sözleşme veya tavsiyelerle öngörölmüş bulunan özel koruma ve yardım tedbirleri ayırım sayılmaz.

2. Her hangi bir üye, varsa temsilci, işveren ve işçi teşekkülleriyle yapılacak görüşmeden sonra, cinsiyet, yaş, sakatlık, aile sorumlulukları veya sosyal veya kültürel durumları dolayısıyla, özel şekilde korunma veya yardım ihtiyacında oldukları genel olarak kabul edilmiş bulunan kişilerin özel ihtiyaçlarını karşılamak amacını güden özel tedbirlerin ayırım sayılmıyacağına karar verebilir.

Madde — 6.

Bu sözleşmeyi onayan üye memleketler, sözleşme hükümlerini, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasası hükümleri uyarınca, anavatan dışı ülkelerine uygulanacağını taahhüt eder.

Madde — 7.

Bu sözleşmenin kesin onama belgeleri, tescil edilmek üzere, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilir.

Madde — 8.

1. Bu sözleşme, ancak onama belgesi Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma teşkilâtı üyelerini bağlar.

2. Sözleşme, iki üyenin onama belgelerinin Genel Müdür tarafından tescilinden itibaren on iki ay sonra yürürlüğe girer.

3. Bundan sonra, bu sözleşme, her üye hakkında, kendisinin onama belgesinin tescilinden itibaren on iki ay geçince yürürlüğe girer.

Madde — 9.

1. Bu sözleşmeyi onayan üye memleketleri, sözleşmenin ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıl geçtikten sonra, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne yoluyla tescil ettirecekleri bir ihbarname ile onanmayı feshedebilir. Fesih, tescil tarahinden itibaren bir yıl sonra yürürlüğe girer.

2. Bu sözleşmeyi onayan ve yukardaki fıkrada sözü edilen on yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl içinde, bu madde gereğince kendisine tanınan fesih hakkını kullanmayan üye memleketler yeniden on yıllık bir devre için bağlanırlar ve bundan sonra bu sözleşmeyi her on yıllık devre sonunda, bu maddede öngörölen şartlarla feshedilebilirler.

Madde — 10.

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, teşkilât üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onamaların ve fesih ihbarlarının tescilini, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bütün üyelerine tebliğ eder.

2. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü kendisine gönderilen ikinci onama belgesinin tescilini, teşkilât üyelerine tebliğ ederken, bu sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında teşkilât üyelerinin dikkatini çeker.

Madde — 11.

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukardaki maddelerin hükümleri gereğince tescil ettiği bütün onama ve fesih ihbarlarına ait her türlü bilgiyi Birleşmiş Milletler Andlaşmasınının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine gönderir.

Madde — 12.

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu lüzum göreceği zamanlarda Genel Konferansa bu sözleşmenin uygulanması hakkında bir rapor sunar ve sözleşmenin tamamen veya kısmen değiştirilmesi konusunun konferans gündemine konulup konulmaması lüzumunu inceler.

Madde — 13.

1. Konferansın bu sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir sözleşme kabul etmesi, ve yeni sözleşmede aksine hüküm olmaması halinde.

(a) Değişik yeni sözleşmenin bir üye tarafından onanması, yukarıdaki 9 ncu madde hükümleri nazara alınmaksızın, değişik yeni sözleşmenin yürürlüğe girmiş olması kayıt ve şartıyla, bu sözleşmenin derhal ve doğrudan doğruya feshini tazammun eder.

(b) Değişik yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, bu sözleşme üyelerin onamasına açık bir sözleşme olmaktan çıkar.

2. Bu sözleşme, onu onayıp da değişik sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için şimdiki şekil ve muhtevası ile muteber olmakta devam eder.

Madde — 14.

Bu sözleşmenin İngilizce ve Fransızca metinlerinin her ikisi de aynı şekilde muteberdir.